

Súd: Správny súd v Bratislave
Spisová značka: BA-6S/93/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1019200589
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 09. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ivana Rudinská
ECLI: ECLI:SK:SpSBA:2024:1019200589.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Správny súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ivany Rudinskej a členov senátu JUDr. Róberta Jakubáča, PhD. a JUDr. Lucie Kúdelčíkovej v právnej veci žalobcu: ENERGO SOLUTIONS, s.r.o., so sídlom Hviezdoslavovo nám. 9, 811 02 Bratislava, IČO: 35 780 304, právne zastúpený: 1/ LAWCORP, s.r.o., so sídlom Štúrova 11, 811 02 Bratislava, IČO: 36 847 437, 2/ doc. JUDr. Lila Bronislava Pavelková, PhD., advokátka, so sídlom Jesenského 12, 811 02 Bratislava, IČO: 30 852 064, 3/ NextGen Legal s. r. o., so sídlom Digital Park II, Einsteinova 25, 851 01 Bratislava, IČO: 55 360 891, proti žalovanému: Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky, so sídlom Mlynské nivy 44/a, 827 15 Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 11909/2019-2061-11756 zo dňa 21.02.2019, takto

rozhodol:

I. Správny súd **z r u š u j e** rozhodnutie žalovaného č. 11909/2019-2061-11756 zo dňa 21.02.2019 v spojení s prvostupňovým rozhodnutím žalovaného č. 21870/2018-4110-67765 zo dňa 13.12.2018 a vec **v r a c i a** žalovanému na ďalšie konanie.

II. Správny súd žalobcovi **p r i z n á v a** voči žalovanému právo na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

odôvodnenie:

I.
Priebeh administratívneho konania

1. Žalobca listom zo dňa 03.08.2006 požiadal žalovaného o vydanie osvedčenia o súlade investičného zámeru s dlhodobou koncepciou energetickej politiky na vybudovanie prepravnej siete plynu pre lokalitu Vojany s priamym pripojením na ukrajinskú časť tranzitného plynovodu. Išlo o výstavbu prepravného VTL plynovodu DN 400 PN 64 v dĺžke asi 14 km pre zásobovanie elektrárne Vojany, prípadne pre nový zdroj pre výrobu elektriny. S pripojením na ukrajinskú časť tranzitného plynovodu sa uvažovalo na pripravovanej odbočke na výstupe z kompresorovej stanice Užhorod pri slovenskej hranici. Trasa prepravného VTL plynovodu by viedla súbežne severne od existujúcich tranzitných plynovodov a medzištátneho plynovodu s ukončením pred regulačnou stanicou vo Vojanoch. Sieť by mala byť samostatná, bez vplyvu

na existujúce siete na vymedzenom území. Podľa investičného zámeru navrhované zariadenie nemalo byť prepojené so žiadnou prepravnou ani distribučnou sieťou na vymedzenom území.

2. Sekcia energetiky Ministerstva hospodárstva SR (ďalej aj len „prvostupňový správny orgán“) rozhodnutiami zo dňa 21.09.2006, 15.11.2006 a 04.01.2007 prerušila predmetné správne konanie. Žalobca listom zo dňa 04.01.2007 oznámil definíciu energetického diela ako prepravnú plynárenskú sieť

v zmysle § 2 písm. c) bod 7 zákona č. 656/2004 Z. z. o energetike a o zmene niektorých zákonov v znení účinnom do 31.03.2008 (ďalej aj len „zákon č. 656/2004 Z. z.“). Prvostupňový správny orgán následne nariadil na deň 27.02.2007 ústne pojednávanie. Rozhodnutím č. 1605/2006-3400 zo dňa 19.03.2008 prvostupňový správny orgán zastavil správne konanie z dôvodu, že nebolo možné riadne a náležite rozhodnúť o vydaní osvedčenia bez informácie o presnej charakteristike energetického zariadenia. Proti tomu rozhodnutiu podal žalobca rozklad dňa 15.04.2008.

3. Minister hospodárstva Slovenskej republiky na návrh rozkladovej komisie rozhodnutím č. 54/2008 (č. 1254/2008-1000-3100) zo dňa 18.06.2008 zamietol rozklad žalobcu a potvrdil prvostupňové rozhodnutie č. 1605/2006-3400 zo dňa 19.03.2008. Z odôvodnenia predmetného rozhodnutia okrem iného vyplynul právny názor žalovaného, že „podľa ustanovenia § 2 písm. c) zákona č. 656/2004 Z. z. je prepravnou sieťou sieť kompresorových staníc a vysokotlakových plynovodov, ktoré sú navzájom prepojené s výnimkou ťažobnej siete. Ak by sa žiadosť týkala prepravnej siete, tak v zmysle definície v zákone č. 656/2004 Z. z. musí mať správny orgán vedomosť o kompresorových staniciach, resp. vysokotlakových plynovodoch a ich vzájomnom prepojení, čo však žalobca ani po opakovaných výzvach nepredložil“.

4. Žalobou zo dňa 02.09.2008 sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti postupu žalovaného v konaní o udelenie osvedčenia o súlade investičného zámeru s dlhodobou koncepciou energetickej politiky a zrušenia rozhodnutia ministra hospodárstva SR č. 54/2008 (č. 1254/2008-1000-3100) zo dňa 18.06.2008, ako aj zrušenia prvostupňového rozhodnutia č. 1605/2006-3400 zo dňa 19.03.2008. O žalobe bolo rozhodnuté rozsudkom Krajského súdu v Bratislave č. k. 3S/215/2008-85 zo dňa 15.12.2009 tak, že obe uvedené rozhodnutia boli zrušené podľa § 250j ods. 2 písm. e) Občianskeho súdneho poriadku a vec bola vrátená žalovanému na ďalšie konanie. Najvyšší súd Slovenskej republiky tento rozsudok krajského súdu potvrdil rozsudkom sp. zn. 5Sžp/2/2010 zo dňa 24.02.2011.

5. V nadväznosti na vyššie uvedené súdne konanie minister hospodárstva SR na návrh rozkladovej komisie rozhodnutím č. 37/2011 (č. 1060/2011-1000-4220) zo dňa 24.06.2011 v celom rozsahu zrušil prvostupňové rozhodnutie č. 1605/2006-3400 zo dňa 19.03.2008 a vec vrátil prvostupňovému správnenému orgánu na nové konanie.

6. Na základe vyššie uvedeného prvostupňový správny orgán pokračoval v správnom konaní a listom zo dňa 05.08.2011 požiadal SPP-distribúcia, a. s. o vyjadrenie k výstavbe prepravného VTL plynovodu v zmysle § 11 ods. 8 a ods. 9 zákona č. 656/2004 Z. z. V odpovedi na uvedenú žiadosť SPP-distribúcia, a. s. uviedla, že na dotknutom území má vybudovanú distribučnú sieť a súčasne má v danej lokalite dva vysokotlakové plynovody. Pre bližšie posúdenie investičného zámeru požiadala o doplňujúce informácie, a to o požadovaný pretlak zemného plynu, ročný odber zemného plynu a maximálny hodinový odber v letnom a v zimnom období. Zdôraznila, že investičný zámer žalobcu ako žiadateľa spĺňa definičné znaky výstavby priameho plynovodu v zmysle § 13 zákona č. 656/2004 Z. z., nakoľko navrhované zariadenie nemá byť prepojené so žiadnou prepravnou ani distribučnou sieťou na vymedzenom území. Mala za to, že pri výstavbe tohto plynárenského zariadenia je potrebné postupovať podľa príslušných ustanovení zákona č. 656/2004 Z. z.

7. Následne žalovaný rozhodnutím č. 1605/2006-3400 zo dňa 08.09.2011 prerušil predmetné správne konanie a vyzval žalobcu na doplnenie žiadosti o údaje požadované vo vyjadrení SPP- distribúcia, a. s.

8. Žalobou podanou na Krajský súd v Bratislave dňa 02.09.2011 sa žalobca domáhal zrušenia rozhodnutia žalovaného č. 37/2011 (č. 1060/2011-1000-4220) zo dňa 24.06.2011 a vrátenia veci žalovanému na ďalšie konanie. V nadväznosti na uvedené prvostupňový správny orgán opätovne prerušil konanie vo veci, a to až do právoplatného rozhodnutia súdu v danej veci. Uznesením sp. zn. 3S/163/2011 zo dňa 02.07.2013 Krajský súd v Bratislave predmetné konanie zastavil s konštatovaním, že napadnutým rozhodnutím žalovaného nebolo definitívnym spôsobom rozhodnuté vo veci, a preto nemohlo dôjsť k ukráteniu subjektívnych práv žalobcu.

9. Následne žalovaný listom zo dňa 20.09.2013 vyzval SPP-distribúcia, a. s. na vyjadrenie sa k investičnému zámeru žalobcu spolu s doplnením žiadosti o informácie požadované SPP- distribúcia, a. s. v liste zo dňa 08.09.2011. Konanie bolo z tohto dôvodu opakovane prerušené, a to rozhodnutím zo dňa 20.09.2013. Požadované stanovisko SPP-distribúcia, a. s. bolo žalovanému doručené dňa

10.10.2013. Prvostupňový správny orgán rozhodnutím zo dňa 02.12.2013 konanie opätovne prerušil a žalobcu vyzval na vyjadrenie sa k predmetnému stanovisku SPP-distribúcia, a. s. zo dňa 08.10.2013.

10. Žalobca listom zo dňa 08.01.2014 požiadal žalovaného o zaslanie predmetného stanoviska SPP-distribúcia, a. s. Rozhodnutím č. 12965/2014-4100-15102 zo dňa 02.04.2014 prvostupňový správny orgán opätovne prerušil konanie a vyzval žalobcu na doplnenie žiadosti. Žalobca vo vyjadrení zo dňa 12.06.2014 uviedol, že z doterajších procesných úkonov žalovaného mu nie je zrejmé, na základe akých právnych predpisov opakovane vyžaduje doplnenie podania a na základe čoho konštatuje nedostatky podania žalobcu. Zastával názor, že takýto postup žalovaného je v rozpore s § 69a zákona č. 656/2004 Z. z.

11. Dňa 24.09.2014 vydal prvostupňový správny orgán rozhodnutie č. 12965/2014-4100-28275, ktorým žiadosť žalobcu o vydanie osvedčenia na výstavbu prepravnej siete plynu pre lokalitu Vojany priamo z ukrajinskej časti tranzitného plynovodu zamietol. Proti tomuto rozhodnutiu podal žalobca rozklad. Žalovaný rozhodnutím č. 54/2014 (č. 29360/2014-1000-54179) zo dňa 12.01.2015 zamietol rozklad a potvrdil prvostupňové rozhodnutie č. 12965/2014-4100-28275 zo dňa 24.09.2014. Z oboch preskúmaných rozhodnutí žalovaného vyplynul totožný právny názor, že investičný zámer žalobcu je v rozpore so zákonom a pre nepreukázanie bezpečnosti, spoľahlivosti a efektívnosti nie je v súlade s dlhodobou koncepciou energetickej politiky, a preto je potrebné žiadosť podľa § 11 ods. 4 zákona č. 656/2004 Z. z. zamietnuť.

12. Krajský súd v Bratislave rozsudkom č. k. 1S/62/2015-28 zo dňa 12.05.2016 zamietol žalobu o preskúmanie rozhodnutia žalovaného č. 54/2014 (č. 29360/2014-1000-54179) zo dňa 12.01.2015 stotožniac sa s právnymi závermi žalovaného uvedenými v preskúmanom rozhodnutí. Skonštatoval, že z odôvodnenia preskúmaného druhostupňového rozhodnutia žalovaného č. 54/2014 zo dňa 12.01.2015 bolo zrejmé, že žalovaný sa pri preskúmaní prvostupňového rozhodnutia dostatočným spôsobom zaoberal skutočnosťou, akým právnym predpisom sa prvostupňový správny orgán riadil pri vydávaní svojho rozhodnutia. Z výroku prvostupňového rozhodnutia zo dňa 24.09.2014 bolo podľa názoru krajského súdu dostatočne zrejmé, že žiadosť žalobcu bola zamietnutá podľa § 11 ods. 4 zákona č. 656/2004 Z. z. platného a účinného do 31.03.2008. Stotožnil sa s námietkou žalobcu ohľadom nedôvodných opakovaných prerušovaní správneho konania. Napriek tejto skutočnosti krajský súd skonštatoval, že ide o pochybenia procesného charakteru, ktoré nemali vplyv na výsledok prvostupňového konania. Žiadosť žalobcu bola zamietnutá podľa § 11 ods. 4 zákona č. 656/2004 Z. z. z dôvodu nepreukázania efektívnosti a účelovosti zamýšľaného energetického zariadenia. V danom prípade by sa jednalo o vybudovanie paralelného plynovodu už existujúcej siete, čo nie je v súlade s požiadavkou efektívnosti a účelnosti a ani v súlade s cieľmi platnej energetickej politiky SR. Krajský súd mal za to, že obe preskúmané rozhodnutia žalovaného nie sú nezákonné, vychádzali zo spoľahlivo zisteného skutkového stavu a v postupe správnych orgánov nedošlo k takým vadám, ktoré by mohli mať vplyv na zákonnosť preskúmaných rozhodnutí, a preto rozhodol s poukazom na § 250j ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku tak, že žalobu zamietol. Proti rozsudku krajského súdu podal žalobca odvolanie.

13. Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudkom sp. zn. 7Sžo/90/2016 zo dňa 25.01.2018 zmenil rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 1S/62/2015-28 zo dňa 12.05.2016 tak, že rozhodnutie žalovaného č. 54/2014 zo dňa 12.01.2015 v spojení s prvostupňovým rozhodnutím č. 12965/2014-4100-28275 zo dňa 24.09.2014 zrušil a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie a rozhodnutie. Konštatoval, že správne orgány oboch stupňov v konaní o žiadosti žalobcu nepostupovali v intenciách príslušnej právnej úpravy. Investičný zámer žalobcu by mal správny orgán posudzovať jedine z pohľadu jeho súladu/nesúladu s dlhodobou koncepciou energetickej politiky. V prípade zamietavého stanoviska bolo úlohou a povinnosťou správneho orgánu preukázať, že investičný zámer žalobcu nie je v súlade s dlhodobou koncepciou energetickej politiky a ten riadne odôvodniť. V predmetnej veci sa žalovaný obmedzil iba na konštatovanie o nesúlade investičného zámeru bez bližšieho zdôvodnenia. V odôvodnení absentuje konkretizácia, z akého dôvodu, ktorý je v rozpore s dlhodobou koncepciou energetickej politiky, nebola preukázaná bezpečnosť, spoľahlivosť a efektívnosť zamýšľaného energetického zariadenia. Taktiež z rozhodnutia nevyplýva, či kontrola nad tlakom a potrubím v žiadosti špecifikovaného zariadenia by mala vplyv, a aký na bezpečnosť a spoľahlivosť siete a dodávok plynu na vymedzenom území. Taktiež nebolo zrejmé, z akého dôvodu bola trasa energetického zariadenia žalobcu vyhodnotená ako neistá. Odôvodnenie rozhodnutí tak považoval

najvyšší súd z tohto pohľadu za čisto formálne a riadne nepodložené. Najvyšší súd vyhodnotil postup krajského súdu ako rozporný so zákonom, keď na uvedené nedostatky rozhodnutí neprihliadol a žalobu ako nedôvodnú zamietol bez toho, aby sa v odôvodnení rozhodnutia, čo i len s touto námietkou žalobcu zaoberal a vysporiadal.

14. Prvostupňový správny orgán rozhodnutím č. 21870/2018-4110-67765 zo dňa 13.12.2018 (ďalej aj len „prvostupňové rozhodnutie“) zamietol žiadosť žalobcu ako žiadateľa o vydanie osvedčenia na výstavbu energetického zariadenia pod názvom „vybudovanie plynovodu s priamym pripojením na ukrajinskú časť tranzitného plynovodu DN 400 PN 64, v dĺžke približne 14 km, pre zásobovanie EVO II“ podľa ustanovenia § 11 ods. 4 druhej vety zákona č. 656/2004 Z. z. platného a účinného do 31.03.2008. Prvostupňový správny orgán v odôvodnení uvedeného rozhodnutia uviedol, že v konaní o vydanie osvedčenia postupoval v zmysle príslušných právnych predpisov s cieľom vyhovieť žiadateľovi tak, aby mu poskytol dostatočnú súčinnosť. Žalovaný potrebuje exaktnú konkretizáciu charakteristiky technického zariadenia nevyhnutnú pri vydávaní osvedčení. Žalobca napriek viacnásobným písomným výzvam na doplnenie žiadosti zo strany správneho orgánu vrátane oznámenia nedostatkov žiadosti na ústnom pojednávaní dňa 27.02.2007 svoju žiadosť nedoplnil. Ide najmä o potvrdenie súladu v žiadosti uvedenej charakteristiky energetického zariadenia so zákonom č. 656/2004 Z. z., vyjasnenie účelnosti a efektívnosti zamýšľaného energetického zariadenia, vyjasnenie predpokladaného vplyvu energetického zariadenia na bezpečnosť sietí v časti vymedzeného územia, okrem iného aj vzhľadom na to, že v tomto území sa nachádzajú dôležité energetické prepravné trasy a vyjasnenie vplyvu na bezpečnosť dodávok plynu na vymedzenom území. Zákon č. 656/2004 Z. z. v § 11 ods. 3 (v znení účinnom do 31.03.2008) ustanovuje, aké náležitosti musí žiadosť o vydanie osvedčenia obsahovať. Z popisu energetického zariadenia, ktorý uviedol žalobca, vyplýva, že plánované plynárenské zariadenie má byť určené na prepravu plynu, pričom zo zákonnej definície prepravnej siete vyplýva, že v takom prípade musí ísť o „sieť kompresorových staníc a sieť vysokotlakových plynovodov, ktoré sú navzájom prepojené, s výnimkou ťažobnej siete“. Podľa názoru prvostupňového správneho orgánu plánované plynárenské zariadenie nespĺňa zákonné kritériá pre prepravnú sieť, nakoľko tu absentuje existencia kompresorových staníc a vysokotlakových plynovodov na území SR. Pre vydanie osvedčenia je potrebné presne a nezameniteľne charakterizovať energetické zariadenie.

15. Ďalej prvostupňový správny orgán vo svojom rozhodnutí upozornil na návrh energetickej politiky SR, ktorý je strategickým dokumentom určujúcim základné ciele a rámce rozvoja energetiky v dlhodobom časovom výhľade. Energetická politika SR má za cieľ „vytvoriť predpoklady pre zabezpečenie dostatočného množstva energie, jej efektívne využívanie, bezpečnú a plynulú dodávku a maximalizáciu úspor na strane spotreby.“ Na bezpečnosť dodávok vo významnej miere vplyva dostatočná kapacita podzemných zásobníkov, ako aj „prepojenosť jednotlivých prepravných sietí navzájom“. Žiadateľom predložený investičný zámer má za cieľ dodávať plyn z toho istého zdroja, ktorým je zabezpečovaná dodávka plynu na územie SR, pričom z hľadiska bezpečnej dodávky je táto trasa neistá. Z hľadiska zníženia jednostrannej dovoznej závislosti od zemného plynu prechádzajúceho cez územie Ukrajiny je preto potrebné podporovať možnosti zvýšenia bezpečnosti zásobovania zemným plynom „zabezpečením časti dodávok z iných zdrojov alebo inými dopravnými cestami. Monitorovanie bezpečnosti dodávok plynu je potrebné vykonávať včas, aby mohli byť podniknuté vhodné opatrenia, ak dôjde k ohrozeniu bezpečnosti dodávky“.

16. Navrhovaný investičný zámer je v rozpore s cieľom energetickej politiky SR v dlhodobom horizonte, bod. 2 „zabezpečiť s maximálnou efektívnosťou bezpečnú a spoľahlivú dodávku všetkých foriem energie v požadovanom množstve a kvalite“. V doručenom investičnom zámere nie je podľa názoru prvostupňového správneho orgánu presne definovaný druh plynárenského energetického zariadenia, chýbajú relevantné podklady, ktoré by preukázali pôvod primárneho zdroja energie, ktorý mal byť dopravovaný v plánovanom plynárenskom energetickom zariadení, ako aj údaje o predpokladanom množstve (ročnom), vrátane opodstatnenosti plánovaného objemu plynu na strane odberu. Investičný zámer je podľa jeho názoru tiež v rozpore s nasledovnými prioritami stanovenými pre dosiahnutie cieľov energetickej politiky SR:

3. Znižovanie závislosti dodávok energie z rizikových oblastí – diverzifikácia získavania zdrojov energií ako aj dopravných ciest.

4. Využívanie domácich primárnych energetických zdrojov na výrobu elektriny a tepla na ekonomicky efektívnom princípe.

8. Zvyšovanie podielu obnoviteľných zdrojov energie na výrobe elektriny a tepla s cieľom vytvoriť primerané doplnkové zdroje potrebné na krytie domáceho dopytu.
9. Dobudovať sústavu a siete tak, aby boli schopné zabezpečiť bezpečný a spoľahlivý prenos, prepravu a distribúciu elektriny a plynu.
10. Vybudovať nové spojovacie vedenia s cieľom zlepšiť prepojenie na vnútorný trh EÚ ako aj trh tretích krajín.

17. Proti prvostupňovému rozhodnutiu podal žalobca v zákonom stanovenej lehote rozklad. Žalovaný rozhodnutím č. 11909/2019/2061-11756 zo dňa 21.02.2019 (ďalej aj len „napadnuté rozhodnutie“) rozklad žalobcu zamietol a prvostupňové rozhodnutie v celom rozsahu potvrdil. V odôvodnení napadnutého rozhodnutia žalovaný uviedol, že je zrejmé, že počas celého konania poskytoval žalobcovi potrebnú súčinnosť v zmysle § 3 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov (ďalej aj len „správny poriadok“), pričom v zmysle uvedeného ustanovenia správneho poriadku povinnosť správneho orgánu nezahŕňa postup, v ktorom by mal byť účastník oboznamovaný o tom, aké dôvody a aké skutočnosti má uvádzať, aby sa v správnom konaní jeho žiadosti vyhovel. Žalobca predloženým investičným zámerom v prvom rade nepreukázal zásadný predpoklad, ktorým je zabezpečenie bezpečnosti a spoľahlivosti dodávok zemného plynu, čo je v nesúlade s cieľom Energetickej politiky SR „zabezpečiť s maximálnou efektívnosťou bezpečnú a spoľahlivú dodávku všetkých foriem energie v požadovanom množstve a kvalite“ a s prioritami uvedenými v bode 3, 4, 8, 9 a 10 Energetickej politiky SR. Správny orgán preskúmava súlad investičného zámeru s ustanoveniami platných právnych predpisov, ktoré upravujú bezpečnosť dodávky plynu ako aj technickú bezpečnosť energetických zariadení. Z doposiaľ predložených podkladov k investičnému zámeru nemožno vyhodnotiť, že žalobca bude schopný zabezpečiť bezpečnú a spoľahlivú prepravu a distribúciu plynu a riešenie stavov núdze. Z predložených podkladov taktiež nemožno vyhodnotiť, že žalobca bude prostredníctvom plynárenského dispečingu prepojených sietí na vymedzenom území alebo vlastného plynárenského dispečingu schopný riešiť stavy núdze, ako aj vykonávať činnosti, ktoré bezprostredne zamedzujú jeho vzniku. Žalobca predloženým investičným zámerom nepreukázal žiadne prepojenie s prvkami dispečerského riadenia s potrebnými informačnými a riadiacimi systémami. Z posúdenia predloženej žiadosti vyplýva, že navrhnuté zariadenie na „prepravu plynu“ nie je prepojené so žiadnou kompresorovou stanicou, ani sieťou vysokotlakových plynovodov.

18. V danom prípade by sa podľa žalovaného jednalo o vybudovanie paralelného plynovodu k už existujúcej sieti, čo nie je v súlade s požiadavkou efektívnosti a účelnosti ani v súlade s cieľmi platnej Energetickej politiky SR. V rámci predmetného správneho konania bolo taktiež opakovane potvrdené, že v uvažovanej lokalite je dostatok voľných distribučných kapacít pre pokrytie požiadaviek dotknutého koncového odberateľa. Žalobca dostatočne jasne nešpecifikoval primárne zdroje plynu, v dôsledku čoho sa jeho tvrdenie, že bude dopravovať pre koncového odberateľa plyn, ktorý bude minimálne o 5 % lacnejší ako plyn ponúkaný spoločnosťou SPP, javí ako nepodložené. Žalobca taktiež nepreukázal žiadnu dohodu s elektrárnou Vojany II, pričom je potrebné zdôrazniť, že elektráreň Vojany II je v súčasnosti odstavená. Na základe uvedených skutočností dospel žalovaný k záveru, že v prípade investičného zámeru žalobcu nebola náležite preukázaná bezpečnosť, spoľahlivosť a efektívnosť jeho zamýšľaného energetického zariadenia a taktiež, že charakteristika zamýšľaného plynárenského zariadenia ako prepravnej plynárenskej siete je v rozpore s § 2 písm. c) bod 7 zákona č. 656/2004 Z. z. Investičný zámer žalobcu nie je v súlade s dlhodobou koncepciou Energetickej politiky SR, v dôsledku čoho je nutné jeho žiadosť o vydanie osvedčenia o súlade investičného zámeru s dlhodobou koncepciou energetickej politiky zamietnuť. Žalovaný mal za to, že prvostupňové rozhodnutie nie je nezákonné, vychádza zo spoľahlivo zisteného skutkového stavu, obsahuje predpísané náležitosti a je riadne odôvodnené, rešpektujúc právny názor uvedený v rozsudku Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7Sžo/90/2016 zo dňa 25.01.2018.

II. Žaloba

19. Včas podanou žalobou sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti napadnutého rozhodnutia a navrhol, aby správny súd zrušil napadnuté rozhodnutie žalovaného ako aj prvostupňové rozhodnutie a vec vrátil prvostupňovému správne mu orgánu na ďalšie konanie.

20. Napadnuté rozhodnutia oboch stupňov považoval žalobca za nezákonné a za nezákonný považoval aj postup, ktorý predchádzal ich vydaniu. Navyše, žalovaný svojím postupom nerešpektoval právny názor Najvyššieho súdu SR vyslovený v rozsudku sp. zn. 7Sžo/90/2016 zo dňa 25.01.2018, v ktorom najvyšší súd konštatoval, že žalovaný je povinný rešpektovať princíp materiálneho právneho štátu a postupovať podľa právnych predpisov účinných v čase podania žiadosti. Žalovaný mal investičný zámer posudzovať jedine z pohľadu jeho súladu/nesúladu s dlhodobou koncepciou energetickej politiky. V prípade zamietavého stanoviska je jeho povinnosťou preukázať, že investičný zámer žiadateľa nie je v súlade s dlhodobou koncepciou energetickej politiky a ten riadne odôvodniť. Najvyšší súd SR konštatoval nielen porušenie procesných predpisov, ale aj porušenie hmotnoprávných predpisov, predovšetkým porušenie povinností uložených v § 11 zákona č. 656/2004 Z. z. účinného v čase podania žiadosti.

21. Nezákonnosť oboch napadnutých rozhodnutí žalobca odvodzoval aj zo skutočnosti, že obe rozhodnutia odporujú zásade zákazu diskriminácie. Žalovaný svojím konaním porušil svoju povinnosť štátneho orgánu konať a zaobchádzať so všetkými subjektmi rovnako a za rovnakých podmienok. Žalobca bol konaním žalovaného znevýhodnený oproti iným podnikateľom v oblasti energetiky. Z rozhodovacej činnosti žalovaného vyplýva, že svojím konaním výrazne obmedzuje konkurenciu medzi jednotlivými podnikateľmi. Takýto prístup však odporuje princípom právneho štátu fungujúceho na princípe trhovej ekonomiky. Ak podnikatelia budú mať obmedzené možnosti podnikáť v oblasti energetiky a ich počet bude umelo korigovaný, zamedzí sa tým aj jednej zo základných zásad efektívnej energetickej politiky krajín Európskej únie – dostupnosť energie pre všetkých konečných spotrebiteľov v reálnom čase a na ekonomicky efektívnom princípe. Najvyšší súd SR ako aj Ústavný súd SR kladú dôraz na dodržiavanie princípov materiálneho právneho štátu, t. j. právna istota a spravodlivosť. Povinnosťou všetkých štátnych orgánov je zabezpečiť reálnu možnosť uplatňovania práv tými subjektami, ktorým boli priznané. Princípy právneho štátu kladú dôraz aj na predvídateľnosť spôsobu, akým štátny orgán právnu normu uplatní, t. j. že štátne orgány budú konať a rozhodovať podľa platných právnych predpisov a tieto budú správne vykladať a aplikovať. V doterajšom konaní týkajúcom sa žiadosti dospel prvostupňový správny orgán k dvom rozdielnym prvostupňovým rozhodnutiam, pričom obidve rozhodnutia boli po správnych žalobách žalobcu zrušené.

22. Žalovaný v napadnutých rozhodnutiach oboch stupňov oprel svoje argumenty aj o neúplnú charakteristiku energetického zariadenia. Je však nesporné, že žalobca energetické zariadenie charakterizoval v rozsahu požadovanom zákonom účinným v čase podania žiadosti. Akékoľvek ďalšie výzvy žalovaného nemajú oporu v zákone. Navyše, konanie žalovaného pri predchádzajúcich dvoch rozhodnutiach bolo správnymi súdmi posúdené ako nezákonné. Preto ak žalovaný považoval za potrebné rozšíriť charakteristiku energetického zariadenia, mal žalobcu ako žiadateľa náležite:

- a) poučiť o potrebe rozšírenia charakteristiky energetického zariadenia;
- b) odôvodniť, z akého právneho predpisu vyplýva potreba rozšírenia charakteristiky energetického zariadenia;
- c) poskytnúť žalobcovi priestor, aby zaujal voči takejto požiadavke stanovisko.

23. Z uvedeného vyplýva, že žalovaný svojím procesným postupom znemožnil žalobcovi riadne uplatňovať a vykonávať jeho práva účastníka správneho konania. Postup žalovaného preto považoval žalobca za nezákonný.

24. K tvrdeniu žalovaného, že žalobca ako žiadateľ nepreukázal bezpečnosť energetického zariadenia, žalobca uviedol, že na potrebu preukázania bezpečnosti energetického zariadenia nebol zo strany žalovaného náležite upovedomený a ani mu nebol poskytnutý priestor na odstránenie takého nedostatku. Potreba preukázania bezpečnosti energetického zariadenia pritom vyplýva len z rozhodnutí žalovaného, ale nevyplýva zo žiadneho právneho predpisu. Je teda zrejmé, že žalovaný naďalej nerešpektuje viackrát vyslovený právny názor, že od žalobcu ako od žiadateľa môže vyžadovať len to, čo mu umožňuje zákon. Akékoľvek ďalšie požiadavky sú v rozpore s princípom právneho štátu a poškodzujú práva žalobcu ako účastníka správneho konania a súčasne aj ako podnikateľa v oblasti energetiky. Takýmto konaním teda došlo k porušeniu práv žalobcu vyplývajúcich z procesných právnych predpisov ako aj z hmotnoprávných predpisov. Závery uvedené v odôvodnení napadnutého rozhodnutia sú v rozpore so skutočným stavom a vôbec neodôvodňujú meritórne rozhodnutie žalovaného. Vyhodnotenie dôkazov nie je náležite odôvodnené.

25. Z opísaných skutočností podľa žalobcu vyplýva, že postup žalovaného bol v rozpore so zákonom a prvostupňové rozhodnutie ako aj napadnuté rozhodnutie žalovaného nevychádza zo skutočne zisteného stavu veci, teda obe rozhodnutia sú v rozpore so zákonom. Celé konanie od podania samotnej žiadosti až po vydanie napadnutého rozhodnutia tak bolo postihnuté množstvom procesných i hmotnoprávných väd a samotný výsledok poškodzuje žalobcu jednak ako sťažiteľa v danej energetickej oblasti, a jednak ako subjekt práv priznaných Ústavou SR a ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi. Žalovaný opakovane nerešpektoval právny názor správnych súdov v uvedenej veci, ktoré jasne konštatovali, že žalovaný môže od žalobcu vyžadovať iba informácie, ktoré predpisuje príslušný právny predpis.

III.

Vyjadrenie žalovaného

26. Žalovaný v písomnom vyjadrení zo dňa 15.08.2019 navrhol, aby správny súd zamietol žalobu v celom rozsahu, nakoľko správne orgány postupovali a rozhodli vo veci v súlade so zákonom, náležite vychádzali zo skutkových okolností relevantných pre vydanie rozhodnutia a svoje rozhodnutia riadne odôvodnili.

27. V súvislosti s argumentáciou žalobcu o nezákonnosti procesného postupu žalovaného tento uviedol, že je zrejmé, že počas celého konania poskytol žalobcovi potrebnú súčinnosť v zmysle § 3 ods. 2 správneho poriadku. V zmysle uvedeného ustanovenia povinnosť správneho orgánu nezahŕňa postup, v ktorom by mal byť účastník konania oboznamovaný o tom, aké dôvody a skutočnosti má uvádzať, aby sa v správnom konaní jeho žiadosti vyhovel.

28. K argumentácii žalobcu o nerešpektovaní právneho názoru Najvyššieho súdu SR vysloveného v rozsudku sp. zn. 7Sžo/90/2016 zo dňa 25.01.2018 žalovaný uviedol, že mal za to, že prvostupňový správny orgán rozhodol v intenciách tohto rozsudku a posúdil predložený investičný zámer žalobcu. Dospel k záveru, že žiadosť je potrebné zamietnuť z dôvodu nesúladu s dlhodobou koncepciou energetickej politiky SR. V prvostupňovom rozhodnutí je jasne uvedené, že investičný zámer je v rozpore s energetickou politikou SR „zabezpečiť s maximálnou efektívnosťou bezpečnú a spoľahlivú dodávku všetkých foriem energie v požadovanom množstve a kvalite“, ako aj s nasledovnými základnými prioritami stanovenými pre dosiahnutie cieľov energetickej politiky „znižovanie závislosti dodávok energie z rizikových oblastí – diverzifikácia získavania zdrojov energií ako aj dopravných ciest“; „využívanie domácich primárnych energetických zdrojov na výrobu elektriny a tepla na ekonomicky efektívnom princípe“; „zvyšovanie podielu obnoviteľných zdrojov energie na výrobu elektriny a tepla s cieľom vytvoriť primerané doplnkové zdroje potrebné na krytie domáceho dopytu“; „dobudovať sústavu a siete tak, aby boli schopné zabezpečiť bezpečný a spoľahlivý prenos, prepravu a distribúciu elektriny a plynu“ a „vybudovať nové spojovacie vedenia s cieľom zlepšiť prepojenie na vnútorný trh EÚ ako aj na trh tretích krajín“. Tento nesúlad s uvedeným cieľom a prioritami prvostupňový správny orgán riadne a zrozumiteľne odôvodnil.

29. Vo vzťahu k námietkam žalobcu, že nezákonnosť oboch rozhodnutí možno odvodiť aj zo skutočnosti, že obe rozhodnutia odporujú zásade zákazu diskriminácie, žalovaný uviedol, že správne orgány dodržiavali základné zásady konania uvedené v § 3 správneho poriadku, nevynímajúc precedenčnú zásadu (zásadu materiálnej rovnosti účastníkov konania, zásadu legitímnych očakávaní). Inštitút osvedčenia o súlade investičného zámeru s energetickou politikou bol zavedený z dôvodu zabezpečenia regulácie výstavby nových energetických zariadení, ako aj zosúladenia s určitými kritériami realizácie schválenej energetickej politiky. Príslušným orgánom pre ich vydávanie je žalovaný. Energetická politika SR je strategický dokument, ktorý určuje základné ciele a rámce rozvoja energetiky v dlhodobom časovom výhľade. Energetická politika SR je súčasťou národohospodárskej stratégie Slovenskej republiky, keďže zabezpečenie maximálneho ekonomického rastu v podmienkach trvalo udržateľného rozvoja je podmienené spoľahlivosťou dodávky energie pri optimálnych nákladoch a primeranej ochrane životného prostredia. Na základe žalobcom predloženej žiadosti, ako aj neskôr doplnených podkladov, žalovaný nemohol potvrdiť súlad výstavby energetického zariadenia s dlhodobou koncepciou energetickej politiky z dôvodov uvedených v odôvodnení prvostupňového rozhodnutia.

30. Pochybenie ohľadom neodôvodnenosti jednotlivých výziev na doplnenie žiadosti žalobcu bolo potvrdené v rozhodnutí žalovaného č. 54/2014 (č. 29360/2014-1000-54179) zo dňa 12.01.2015, kde sa

uvádza, že zákon č. 656/2004 Z. z. v znení platnom a účinnom do 31.03.2008 neobsahoval obsahové náležitosti žiadosti na vydanie osvedčenia v rozsahu, v akom ich prvostupňový správny orgán požadoval od žiadateľa v prerušení konania. Z administratívneho spisu však jednoznačne vyplýva, že energetické zariadenie charakterizované žalobcom je v rozpore s § 2 písm. c) bod 7 zákona č. 656/2004 Z. z. Navyše, v prípade posudzovania, či je investičný zámer žalobcu v súlade s dlhodobou koncepciou energetickej politiky, možno konštatovať nesúlad aj vzhľadom k absencii bezpečnosti, spoľahlivosti a efektívnosti zamýšľaného energetického zariadenia, a to z dôvodov uvedených v odôvodnení prvostupňového rozhodnutia. V tejto súvislosti žalovaný dodal, že preskúmal súlad investičného zámeru nielen s dlhodobou koncepciou energetickej politiky SR, ale aj s ustanoveniami platných právnych predpisov, ktoré upravujú bezpečnosť dodávky plynu, ako aj technickú bezpečnosť energetických zariadení.

31. Tvrdenie žalobcu, že napadnuté rozhodnutia oboch stupňov nevychádzajú zo skutočne zisteného stavu, považoval žalovaný za neodôvodnené, ničím nepodložené a formulované len vo všeobecnej rovine. V odôvodnení napadnutého rozhodnutia je konštatované, že rozkladová komisia posudzovala, či z prvostupňového rozhodnutia a z jeho podkladov plynie konzistentný záver, že investičný zámer žalobcu sa prieči koncepcii energetickej politiky SR. Dôvody, prečo investičný zámer žalobcu nezodpovedá stanoveným prioritám koncepcie energetickej politiky, boli uvedené v prvostupňovom rozhodnutí jednoznačne, zrozumiteľne a v primeranom rozsahu.

IV.

Konanie na správnom súde a posúdenie podstatných právnych argumentov

32. Na základe § 3 ods. 1 a ods. 3 zákona č. 151/2022 Z. z. o zriadení správnych súdov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej aj len „zákon č. 151/2022 Z. z.“) Správny súd v Bratislave (ďalej aj len „správny súd“) začal svoju činnosť 01.06.2023 a súčasne výkon súdnictva prešiel z Krajského súdu v Bratislave, Nitre a Trnave na Správny súd v Bratislave vo všetkých veciach, v ktorých je od 01.06.2023 daná právomoc správnych súdov. Vec vedená na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 6S/93/2019 bola preto zo zákonných dôvodov podľa predchádzajúcej vety v súlade s Rozvrhom práce Správneho súdu v Bratislave na rok 2023 v znení Dodatku č. 1 náhodným výberom pridelená senátu 6S Správneho súdu v Bratislave a je vedená pod sp. zn. BA-6S/93/2019.

33. Správny súd v Bratislave ako súd vecne a miestne príslušný na konanie vo veci podľa § 10, § 13 ods. 1 SSP a § 3 ods. 3 písm. b) zákona č. 151/2022 Z. z. preskúmal napadnuté rozhodnutie vrátane konania, ktoré predchádzalo jeho vydaniu, z dôvodov uplatnených v žalobe a dospel k záveru, že žaloba nie je dôvodná. O žalobe rozhodol na pojednávaní dňa 24.09.2024 za účasti právneho zástupcu žalobcu 1/ a 2/ a žalovaného.

34. Žalobca prostredníctvom svojich právnych zástupcov na pojednávaní dňa 24.09.2024 okrem iného zdôraznil, že investičný zámer nie je v rozpore s prioritami uvedenými v bodoch 3., 4., 9. a 10. energetickej politiky SR a s bodom 8. je v rozpore z objektívnych dôvodov, nakoľko plyn nie je obnoviteľným zdrojom energie. Zároveň poukázal na diskriminačné konanie žalovaného a predložil zoznam vydaných osvedčení, zverejnený po podaní žaloby, z ktorého je zrejmé, že žalovaný v roku 2016 vydal štyri osvedčenia o súlade investičného zámeru pre spoločnosť eustream, a.s. pre katastrálne územia susediace s katastrálnym územím, cez ktoré mal v úmysle vybudovať plynovod žalobca. Z uvedeného podľa názoru žalobcu vyplýva, že žalovaný uprednostňoval štátom vlastnené subjekty. Taktiež predložil dokument ohľadom prepojovacieho plynovodu Poľsko – Slovensko, ktorý má začiatok trasy v katastrálnom území A. B., pričom Vojany sú susedným katastrálnym územím. Predložený dokument znázorňuje prostredníctvom mapy aj trasu tohto plynovodu. Ďalším dôkazom predloženým žalobcom na pojednávaní bola výročná správa spoločnosti eustream, a.s., v ktorej táto spoločnosť priznala, že východný región – oblasť Vojany, Veľké Kapušany sú významné z hľadiska energetickej bezpečnosti Slovenska a diverzifikácia je pre bezpečnosť dôležitá. Záverom žalobca dodal, že zo strany žalovaného došlo k diskriminačnému konaniu a k porušeniu jeho práv.

35. Žalovaný na pojednávaní dňa 24.09.2024 uviedol, že odmieta akékoľvek diskriminačné konanie voči žalobcovi. Mal za to, že investičný zámer žalobcu nespĺňa definičné znaky prepravnej siete, ale priameho plynovodu. Napadnuté rozhodnutie považoval za dostatočne odôvodnené.

36. Podľa § 493e SSP, konania začaté a neskončené do 30. júna 2023 sa dokončia podľa tohto zákona v znení účinnom do 30. júna 2023; ustanovenie § 493f tým nie je dotknuté.

37. Podľa § 6 ods. 1 SSP, správne súdy v správnom súdnictve preskúmavajú na základe žalôb zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy, opatrení orgánov verejnej správy a iných zásahov orgánov verejnej správy, poskytujú ochranu pred nečinnosťou orgánov verejnej správy a rozhodujú v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

38. Podľa § 11 ods. 1 zákona č. 656/2004 Z. z., stavať energetické zariadenie možno iba na základe osvedčenia o súlade investičného zámeru s dlhodobou koncepciou energetickej politiky. To neplatí, ak ide o výstavbu energetického zariadenia na

- a) výrobu elektriny s celkovým inštalovaným výkonom do 0,5 MW s výnimkou energetických zariadení na výrobu elektriny z obnoviteľných zdrojov,
- b) výrobu plynu z biologicky odbúrateľných látok,
- c) distribúciu elektriny a plynu, ktoré prevádzkuje prevádzkovateľ sústavy alebo siete v rámci časti vymedzeného územia.

39. Podľa § 11 ods. 2 zákona č. 656/2004 Z. z., dlhodobú koncepciu energetickej politiky schvaľuje vláda Slovenskej republiky na návrh ministerstva.

40. Podľa § 11 ods. 3 zákona č. 656/2004 Z. z., osvedčenie o súlade investičného zámeru s dlhodobou koncepciou energetickej politiky vydáva ministerstvo na základe písomnej žiadosti žiadateľa, ktorá obsahuje

- a) obchodné meno fyzickej osoby alebo právnickej osoby, identifikačné číslo, ak jej bolo pridelené, pri fyzickej osobe meno a priezvisko, dátum narodenia, pobyt na vymedzenom území, pri právnickej osobe právnu formu, sídlo a meno a priezvisko, dátum narodenia členov štatutárneho orgánu,
- b) investičný zámer, ktorý obsahuje
 1. charakteristiku energetického zariadenia,
 2. údaje o umiestnení energetického zariadenia,
 3. predpokladaný vplyv energetického zariadenia na sústavu alebo na sieť na vymedzenom území z hľadiska bezpečnosti a spoľahlivosti,
 4. údaje o primárnych zdrojoch energie,
 5. ekonomickú a energetickú efektívnosť energetického zariadenia,
 6. predpokladaný vplyv energetického zariadenia na životné prostredie,
 7. finančné zabezpečenie investičného zámeru,
 8. vplyv na bezpečnosť dodávok elektriny alebo plynu na vymedzenom území,
 9. súlad investičného zámeru s územným plánom.

41. Podľa § 11 ods. 4 zákona č. 656/2004 Z. z., ak investičný zámer žiadateľa je v súlade s dlhodobou koncepciou energetickej politiky, ministerstvo osvedčenie vydá v lehote do 60 dní odo dňa doručenia žiadosti; táto lehota môže byť predĺžená o 30 dní. Ak investičný zámer žiadateľa nie je v súlade s dlhodobou koncepciou energetickej politiky, ministerstvo žiadosť zamietne. Dôvody na zamietnutie žiadosti musia byť objektívne, nediskriminačné a riadne podložené.

42. Podľa § 11 ods. 5 zákona č. 656/2004 Z. z., osvedčenie podľa odseku 4 je dokladom pre územné konanie a stavebné konanie.

43. Podľa § 67 zákona č. 656/2004 Z. z., na konanie vo veciach upravených týmto zákonom sa vzťahuje všeobecný predpis o správnom konaní, ak tento zákon neustanovuje inak.

44. Podľa § 69a ods. 2 zákona č. 656/2004 Z. z. v znení účinnom od 01.04.2008, konania začaté pred 1. aprílom 2008 sa dokončia podľa doterajších predpisov.

45. Podľa § 3 ods. 1 správneho poriadku, správne orgány postupujú v konaní v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi. Sú povinné chrániť záujmy štátu a spoločnosti, práva a záujmy fyzických osôb a právnických osôb a dôsledne vyžadovať plnenie ich povinností.

46. Podľa § 3 ods. 2 správneho poriadku, správne orgány sú povinné postupovať v konaní v úzkej súčinnosti s účastníkmi konania, zúčastnenými osobami a inými osobami, ktorých sa konanie týka a dať im vždy príležitosť, aby mohli svoje práva a záujmy účinne obhajovať, najmä sa vyjadriť k podkladu rozhodnutia, a uplatniť svoje návrhy. Účastníkom konania, zúčastneným osobám a iným osobám, ktorých sa konanie týka musia správne orgány poskytovať pomoc a poučenia, aby pre neznalosť právnych predpisov neutrpeli v konaní ujmu.

47. Podľa § 3 ods. 4 správneho poriadku, správne orgány sú povinné svedomite a zodpovedne sa zaoberať každou vecou, ktorá je predmetom konania, vybaviť ju včas a bez zbytočných prieťahov a použiť najvhodnejšie prostriedky, ktoré vedú k správne vybaveniu veci. Ak to povaha veci pripúšťa, má sa správny orgán vždy pokúsiť o jej zmierne vybavenie. Správne orgány dbajú na to, aby konanie prebiehalo hospodárne a bez zbytočného zaťažovania účastníkov konania a iných osôb.

48. Podľa § 3 ods. 7 správneho poriadku, ustanovenia o základných pravidlách konania uvedených v odsekoch 1 až 6 sa primerane použijú aj pri vydávaní osvedčení, posudkov, vyjadrení, odporúčaní a iných podobných opatrení.

49. Podľa § 46 správneho poriadku, rozhodnutie musí byť v súlade so zákonmi a ostatnými právnymi predpismi, musí ho vydať orgán na to príslušný, musí vychádzať zo spoľahlivo zisteného stavu veci a musí obsahovať predpísané náležitosti.

50. Podľa § 47 ods. 3 správneho poriadku, v odôvodnení rozhodnutia správny orgán uvedie, ktoré skutočnosti boli podkladom na rozhodnutie, akými úvahami bol vedený pri hodnotení dôkazov, ako použil správnu úvahu pri použití právnych predpisov, na základe ktorých rozhodoval, a ako sa vyrovnal s návrhmi a námietkami účastníkov konania a s ich vyjadreniami k podkladom rozhodnutia.

51. Kľúčovou otázkou v prejednávanej veci bolo posúdenie, či správne orgány oboch stupňov po zrušení predošlých rozhodnutí (rozhodnutia prvostupňového správneho orgánu č. 12965/2014-4100-28275 zo dňa 24.09.2014 a rozhodnutia žalovaného č. 54/2014 zo dňa 12.01.2015) postupovali v intenciách právneho názoru vysloveného v zrušujúcom rozsudku Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7Sžo/90/2016 zo dňa 25.01.2018.

52. V zmysle § 469 SSP, ak dôjde k zrušeniu napadnutého rozhodnutia a k vráteniu veci na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, správny súd aj orgán verejnej správy sú viazaní právnym názorom kasačného súdu.

53. Správne súdy v správnom súdnictve (§ 462 ods. 1 SSP), ako aj orgány verejnej správy (§ 462 ods. 2 SSP), ktorých rozhodnutia boli zrušené a vec im bola vrátená na ďalšie konanie, sú povinné riadiť sa právnym názorom vysloveným kasačným súdom v zrušujúcom rozhodnutí. Kasačný súd v odôvodnení zrušujúceho rozsudku sp. zn. 7Sžo/90/2016 zo dňa 25.01.2018 jasne a zreteľne uviedol dôvody nesprávnosti predchádzajúcich rozhodnutí žalovaného ako aj prvostupňového správneho orgánu a tiež podrobne uviedol, z akého právneho názoru pri posudzovaní danej veci vychádzal. Na strane 20 uvedeného rozsudku jasne konštatoval, že „ Investičný zámer žalobcu by mal správny orgán posudzovať jedine z pohľadu jeho súladu/nesúladu s dlhodobou koncepciou energetickej politiky. V prípade zamietavého stanoviska bolo úlohou a povinnosťou správneho orgánu preukázať, že investičný zámer žiadateľa - žalobcu nie je v súlade s dlhodobou koncepciou energetickej politiky a ten riadne odôvodniť. V predmetnej veci sa žalovaný obmedzil iba na konštatovanie o nesúlade investičného zámeru bez bližšieho zdôvodnenia. V odôvodnení absentuje konkretizácia, z akého dôvodu, ktorý je v rozpore s dlhodobou koncepciou energetickej politiky, nebola preukázaná bezpečnosť, spoľahlivosť a efektívnosť zamýšľaného energetického zariadenia. Taktiež z rozhodnutia nevyplýva, či kontrola nad tlakom a potrubím v žiadosti špecifikovaného zariadenia by mala vplyv, a aký na bezpečnosť a spoľahlivosť siete a dodávok plynu na vymedzenom území. Taktiež nebolo zrejmé, z akého dôvodu bola trasa energetického zariadenia žiadateľa vyhodnotená ako neistá. Odôvodnenie rozhodnutí tak považuje odvolací súd z tohto pohľadu za čisto formálne a riadne nepodložené. Odôvodnenie rozhodnutia, ktorým správny orgán zasahuje do práv a oprávnených záujmov oprávnených osôb by totiž malo byť zrozumiteľné nielen pre správny orgán, ale aj pre účastníka konania ako i širokú odbornú ako i laickú verejnosť, tak aby bola v dostatočnej miere zabezpečená požiadavka princípu právnej istoty.“

54. Po preskúmaní napadnutých rozhodnutí oboch stupňov správny súd dospel k záveru, že správne orgány nepostupovali dôsledne v intenciách citovaného právneho názoru najvyššieho súdu. Čo sa týka posúdenia súladu/nesúladu investičného zámeru žalobcu s dlhodobou koncepciou energetickej politiky, uviedli body, ktoré považovali za rozporné s predmetnou koncepciou. Avšak, úplne opomenuli vysporiadať sa s ďalšími dvoma skutočnosťami, ktoré im v predmetnom rozsudku vytkol najvyšší súd, a to:

Bod 1/ či kontrola nad tlakom a potrubím v žiadosti špecifikovaného zariadenia by mala vplyv, a aký na bezpečnosť a spoľahlivosť siete a dodávok plynu na vymedzenom území a

Bod 2/ z akého dôvodu bola trasa energetického zariadenia žalobcu ako žiadateľa vyhodnotená ako neistá.

55. Pokiaľ ide o uvedené dva nedostatky (bod 1/ a bod 2/), správny súd konštatuje, že žalovaný v odôvodnení napadnutého rozhodnutia doslova skopiroval znenie odsekov týkajúcich sa kontroly nad tlakom a potrubím ako aj argumentáciu ohľadom trasy energetického zariadenia, ktorú vyhodnotil ako neistú, z predchádzajúceho rozhodnutia žalovaného č. 54/2014 zo dňa 12.01.2015. To znamená, že žalovaný úplne odignoroval právny názor vyslovený v rozsudku Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7Sžo/90/2016 zo dňa 25.01.2018 a nedostatky spočívajúce v absencii riadneho odôvodnenia rozhodnutia v tejto časti vôbec nekonvalidoval. Neuviedol žiadnu ďalšiu správnu úvahu, ktorá ho viedla k prijatiu uvedených záverov.

56. Čo sa týka bodu 1/, správny súd uvádza, že z napadnutého rozhodnutia aj naďalej nevyplýva, či kontrola nad tlakom a potrubím v žiadosti špecifikovaného zariadenia by mala vplyv, a aký na bezpečnosť a spoľahlivosť siete a dodávok plynu na vymedzenom území. Žalovaný v napadnutom rozhodnutí opätovne skonštatoval že „...v prípade výstavby plynárenského zariadenia v zmysle popisu žiadateľa (t. j. bez kompresorových staníc na území SR počítajúc len s kompresorovou stanicou na Ukrajine) by SR nemala žiadnu kontrolu nad tlakom a potrubím, čo by bolo bezpochyby v rozpore s požiadavkou bezpečnosti a spoľahlivosti sietí a dodávok plynu na vymedzenom území, a to s prihliadnutím na skutočnosť, že na dotknutom území sa nachádzajú najdôležitejšie energetické vstupy do SR...“. Takéto odôvodnenie neobstojí, nakoľko je čisto formalistické a nie je založené na konkrétnych argumentoch. Žalovaný mal pozitívne a negatívne vymedziť problematiku kontroly nad tlakom a potrubím, t. j. mal špecifikovať, prečo je kontrola nad tlakom a potrubím aj na území Slovenskej republiky nevyhnutná (pozitívne vymedzenie) a tiež mal uviesť, aké nevýhody a riziko s ohľadom na bezpečnosť a spoľahlivosť sietí a dodávok plynu na našom území by so sebou priniesla situácia, keď by sa kompresorová stanica nachádzala len na Ukrajine a Slovenská republika by nad tlakom a potrubím nemala žiadnu kontrolu (negatívne vymedzenie).

57. Žalovaný sa v napadnutom rozhodnutí nezaoberal ani odôvodnením ďalšieho argumentu, na ktorom založil nesúlad investičného zámeru žalobcu s dlhodobou koncepciou energetickej politiky SR uvedenom v bode 2/. Prvostupňový správny orgán a následne aj žalovaný poukázal na to, že žalobcom predložený investičný zámer má za cieľ dodávať plyn z toho istého zdroja, ktorým je zabezpečovaná dodávka plynu na územie SR, pričom zdôraznil, že táto trasa je neistá z hľadiska bezpečnej a stabilnej dodávky. Na tomto mieste bolo s poukazom na právny názor najvyššieho súdu potrebné bližšie objasniť, prečo správne orgány považujú uvedenú trasu za neistú a na základe akých skutočností. To, že investičný zámer žalobcu má za cieľ dodávať plyn z toho istého zdroja, v žiadnom prípade bez ďalšieho nezakladá dôvod na to, aby správne orgány dospeli k záveru, že táto trasa je neistá. Takýto záver je bezpochyby arbitrárny.

58. Na tomto mieste je potrebné poukázať na to, že nezrozumiteľnosťou sa rozumie nielen jazyková, ale aj logická nezrozumiteľnosť. Patria sem aj prípady, keď z rozhodnutia nie je zrejmé, či a aké dôkazy boli vykonané a ďalej prípady, keď dôkazy sú v zjavnom rozpore medzi výrokom a odôvodnením rozhodnutia. Nepreskúmateľnosť z nedostatku dôvodov neznamená len absolútny nedostatok odôvodnenia, ale zahŕňa aj prípady, keď pre dané rozhodnutie nebol dostatok dôvodov. Náležité odôvodnenie rozhodnutia má presvedčiť účastníkov o správnosti postupu správneho orgánu a o zákonnosti jeho rozhodnutia. V odôvodnení rozhodnutia musí správny orgán reagovať na dva okruhy problémov: na skutkové okolnosti a právne posúdenie veci. Za skutkové okolnosti treba považovať najmä skutočnosti, ktoré boli nepochybne zistené a ich právny význam. Ďalej treba uviesť, aké dôkazy boli vykonané, ako ich hodnotí správny orgán, prečo neboli vykonané niektoré navrhované dôkazy a napokon ako sa správny orgán vyrovnal

s návrhmi a námietkami účastníkov. Právne posúdenie veci znamená, že správny orgán subsumuje zistený skutkový stav pod príslušné ustanovenie hmotnoprávneho predpisu. Medzi právnym posúdením a skutkovými zisteniami musí byť logický vzťah. Nestačí len citácia príslušného ustanovenia, ale je žiaduce, aby sa vyložil aj obsah právnej normy, aby účastníci pochopili vzťah medzi skutkovým zistením a právnym posúdením. Osobitnú pozornosť treba v odôvodnení venovať tým skutočnostiam, ku ktorým správny orgán dospel na základe inštitútu voľnej úvahy.

59. Náležité odôvodnenie rozhodnutia orgánu verejnej správy je základným predpokladom vykonania jeho súdneho prieskumu v správnom súdnictve na základe žaloby podanej nespokojným účastníkom správneho konania. Pokiaľ odôvodnenie rozhodnutia orgánu verejnej správy postráda zákonné náležitosti ustanovené v právnej úprave právnej normy § 47 ods. 3 správneho poriadku, ktorá skutočnosť spôsobuje jeho nepreskúmateľnosť pre jeho nezrozumiteľnosť alebo pre nedostatok dôvodov, správny súd nemôže vykonať súdny prieskum takéhoto rozhodnutia ani v rozsahu žalobných dôvodov, majúce za následok nezákonnosť rozhodnutia správneho orgánu a v takom prípade správny súd na nepreskúmateľnosť prihliada z úradnej povinnosti aj bez výslovného namietania žalobcu v žalobe.

60. Problematike týkajúcej sa povinnosti náležite zdôvodniť rozhodnutie venoval značnú pozornosť vo svojej judikatúre aj Ústavný súd Slovenskej republiky - napr. v nálezoch sp. zn. IV. ÚS 1/02, II. ÚS 174/04, III. ÚS 117/07, III. ÚS 332/09, I. ÚS 243/07, I. ÚS 114/08, III. ÚS 36/2010. Ústavný súd konštatoval, že nezávislosť rozhodovania všeobecných súdov (týka sa aj rozhodovacej činnosti orgánov verejnej správy) sa uskutočňuje v ústavnom a zákonom procesnoprávnom a hmotnoprávnom rámci. Procesnoprávny rámec predstavujú predovšetkým princípy riadneho a spravodlivého procesu; jedným z týchto princípov, predstavujúcim súčasť práva na spravodlivý proces a vylučujúcim ľubovôľu pri rozhodovaní, je povinnosť súdov ako aj orgánov verejnej správy svoje rozhodnutia odôvodniť v súlade so zákonnou úpravou. Z odôvodnenia totiž musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na strane jednej a právnymi závermi na strane druhej. Povinnosťou súdu (ako aj orgánu verejnej správy) je presvedčivo a správne vyhodnotiť dôkazy a svoje rozhodnutie náležite odôvodniť, pritom starostlivo prihliadať na všetko, čo vyšlo počas konania najavo, vrátane toho, čo uviedli účastníci. Z odôvodnenia rozhodnutia teda musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej.

61. Taktiež z ustálenej judikatúry ESLP je zrejmé, že právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné zásady spravodlivého súdneho procesu. V zmysle judikatúry Súdneho dvora EÚ ako aj Ústavného súdu SR sa pritom nevyžaduje, aby sa na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-A, s. 12, § 29; Hiro Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-B; Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997; Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998).

62. Napokon Ústavný súd SR vo svojej konštantnej judikatúre viackrát zdôraznil, že povinnosťou súdu (orgánu verejnej správy), je posudzovať obsah každého podania účastníka konania v jeho kontexte so zmyslom a účelom ochrany jeho nároku, ktorej ochrany sa svojim podaním domáha. Takýto právny názor ústavného súdu je záväzný aj pre správny súd v správnom súdnictve pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia a postupu orgánu verejnej správy.

63. Vychádzajúc z predmetu súdneho prieskumu v danej veci správny súd dáva súčasne do pozornosti žalovanému právny názor Ústavného súdu SR vyslovený v jeho náleze sp. zn. III. ÚS 72/2010, v zmysle ktorého „v súvislosti s výkladom a aplikáciou príslušných právnych predpisov musí súd prihliadať na spravodlivú rovnováhu pri poskytovaní ochrany uplatňovaným právam a oprávneným záujmom účastníkov konania. Princíp spravodlivosti a požiadavka materiálnej ochrany práv sú totiž podstatnými a neopomenuteľnými atribútmi právnej ochrany (predovšetkým súdnej) v rámci koncepcie materiálneho právneho štátu.“

64. Ako už najvyšší súd konštatoval v predmetnom rozsudku sp. zn. 7Sžo/90/2016 zo dňa 25.01.2018, správne orgány by mali investičný zámer žalobcu posudzovať jedine z pohľadu súladu/nesúladu s dlhodobou koncepciou energetickej politiky. V prípade zamietavého stanoviska bolo ich úlohou a povinnosťou preukázať, že investičný zámer žalobcu nie je v súlade s dlhodobou koncepciou energetickej politiky. Na to, aby bolo možné konštatovať nesúlad investičného zámeru, bolo potrebné

podrobnejšie objasniť argumentáciu ohľadom kontroly tlaku nad potrubím a tiež neistej trasy. Odôvodnenie napadnutého rozhodnutia ako aj prvostupňového rozhodnutia je naďalej v tejto časti formálne a nedostatočné. Skutočnosť, že je rozhodnutie zrozumiteľné len pre správny orgán, ktorý ho vydal, nepostačuje, lebo rozhodnutie musí byť zrozumiteľné aj pre ostatných účastníkov konania.

65. Pokiaľ ide o námietku žalobcu ohľadom diskriminačného konania žalovaného, správny súd uvádza, že žalobca takúto námietku v žalobe síce vzniesol, ale bez vymedzenia konkrétnych úvah, postupov či úkonov, na základe ktorých sa mal žalovaný v procese vydania napadnutého rozhodnutia dopustiť voči nemu diskriminačného konania. Žalobca až na pojednávaní dňa 24.09.2024 predložil dôkazy, ktoré túto skutočnosť podľa neho preukazujú tvrdiac, že ich nemal k dispozícii už v čase podania žaloby, čo však správny súd nevie overiť. Ide totiž o Zoznam vydaných osvedčení na výstavbu energetických zariadení v súlade s dlhodobou koncepciou energetickej politiky od roku 2012, pričom z tohto zoznamu nie je zrejmé, kedy bol zverejnený a či o ňom mal žalobca v čase podania žaloby vedomosť alebo nie. Správny súd preskúmava rozhodnutie orgánu verejnej správy predovšetkým v rozsahu a z dôvodov uvedených v žalobe (tzv. v medziach žaloby). Rozsahom tvrdení uvedených v žalobe je správny súd viazaný a nemôže ho prekročiť. V správnom súdnictve platí koncentračná zásada, keď žalobca môže žalobné dôvody síce meniť, no rozširovať ich môže len do konca lehoty na podanie žaloby. Po uplynutí tejto lehoty už nie je možné v priebehu konania vznášať ďalšie námietky a výhrady proti žalobou napadnutému rozhodnutiu, a to ani v replike na vyjadrenie žalovaného, ani na pojednávaní. To znamená, že k žalobným bodom uplatneným po uplynutí lehoty na podanie žaloby správny súd nemôže prihliadnuť. Taktiež súd nemôže v odôvodnení svojho rozhodnutia argumentovať dôvodom, ktorý žalobca v rámci žaloby neuplatnil (napr. rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 8Sžo/34/2010 zo dňa 25.11.2010).

66. S ohľadom na žalobcom predložený zoznam vydaných osvedčení bude práve úlohou správnych orgánov v ďalšom konaní postupovať a rozhodnúť tak, aby ich rozhodnutia vo veci žiadosti žalobcu o vydanie osvedčenia na výstavbu energetického zariadenia spĺňali požiadavku predvídateľnosti rozhodnutia, jeho riadneho odôvodnenia a právnej istoty účastníka tohto správneho konania. Predvídateľnosť postupu štátnych orgánov je jedným zo základných atribútov právneho štátu. Predvídateľné je také rozhodnutie, ktorému predchádza predvídateľný postup pri konaní a rozhodovaní. V kontexte týchto požiadaviek bude povinnosťou správnych orgánov postupovať tak, aby ním vydané rozhodnutie nevzbudzovalo ani len domnelú pochybnosť o nerovnakom zaobchádzaní a posudzovaní obdobných žiadostí o vydanie osvedčenia v zmysle § 11 zákona č. 656/2004 Z. z. odlišným spôsobom. V zmysle ustálenej judikatúry Ústavného súdu SR (napr. sp. zn. PL. ÚS 21/00 a PL. ÚS 6/04) musia byť obdobné situácie právne posudzované rovnakým spôsobom. Za diskriminačný možno považovať taký postup, ktorý rovnaké alebo analogické situácie rieši odchylným spôsobom, pričom ho nemožno objektívne a rozumne odôvodniť.

67. Po preskúmaní veci v medziach žalobných námietok a v intenciách rozsudku najvyššieho súdu dospel správny súd k záveru, že napadnuté rozhodnutie ako aj prvostupňové rozhodnutie je potrebné zrušiť podľa § 191 ods. 1 písm. d) SSP pre nepreskúmateľnosť pre nedostatok dôvodov. Správne orgány sú viazané vysloveným právnym názorom súdu podľa § 191 ods. 6 SSP a budú povinné vo veci na základe indícií správneho súdu opätovne konať a rozhodnúť.

68. O trovách konania správny súd rozhodol podľa § 167 ods. 1 SSP, podľa ktorého úspešnému žalobcovi priznal voči žalovanému právo na úplnú náhradu dôvodne vynaložených trov konania, o ktorej výške rozhodne správny súd po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá vyšší súdny úradník podľa § 175 ods. 2 SSP.

69. Toto rozhodnutie prijal senát Správneho súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0 (§ 139 ods. 4 SSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať kasačnú sťažnosť v lehote jedného mesiaca jeho doručenia na Správny súd v Bratislave (§ 443 ods. 1 SSP v spojení s § 493e SSP). Zmeškanie lehoty na podanie kasačnej sťažnosti nemožno odpustiť (§ 443 ods. 5 SSP).

V kasačnej sťažnosti sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 57 SSP) uviesť označenie napadnutého rozhodnutia, údaj, kedy bolo napadnuté rozhodnutie doručené sťažovateľovi, opísanie rozhodujúcich

skutočností, aby bolo zrejmé, v akom rozsahu a z akých dôvodov podľa § 440 SSP sa podáva (sťažnostné body) a návrh výroku rozhodnutia (sťažnostný návrh). Sťažnostné body možno meniť len do uplynutia lehoty na podanie kasačnej sťažnosti.

Kasačnú sťažnosť možno odôvodniť len tým, že správny súd v konaní alebo pri rozhodovaní porušil zákon tým, že

- a) na rozhodnutie vo veci nebola daná právomoc súdu v správnom súdnictve,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako účastník konania, nemal procesnú subjektivitu,
- c) účastník konania nemal spôsobilosť samostatne konať pred správnym súdom v plnom rozsahu a nekonal za neho zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už skôr právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už skôr začalo konanie,
- e) vo veci rozhodol vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený správny súd,
- f) nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkovi konania, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- g) rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci,
- h) sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe kasačného súdu,
- i) nerešpektoval záväzný právny názor, vyslovený v zrušujúcom rozhodnutí o kasačnej sťažnosti alebo
- j) podanie bolo nezákonne odmietnuté (§ 440 ods. 1 SSP).

Dôvod kasačnej sťažnosti uvedený v odseku 1 písm. g) až i) sa vymedzí tak, že sťažovateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia. Dôvod kasačnej sťažnosti nemožno vymedziť tak, že sťažovateľ poukáže na svoje podania pred správnym súdom (§ 440 ods. 2 SSP).

V konaní o kasačnej sťažnosti musí byť sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ v zmysle § 449 ods. 1 SSP zastúpený advokátom. Kasačná sťažnosť a iné podania sťažovateľa alebo opomenutého sťažovateľa musia byť spísané advokátom. Povinné zastúpenie advokátom v kasačnom konaní sa nevyžaduje, ak a) má sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ, jeho zamestnanec alebo člen, ktorý za neho na kasačnom súde koná alebo ho zastupuje, vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa; b) ide o konania o správnej žalobe podľa § 6 ods. 2 písm. c) a d); c) je žalovaným Centrum právnej pomoci.